

Al Capone bukása

avagy egy sikeres vagyonosodási vizsgálat története

A leghíresebb amerikai gengszter pályafutása meglehetősen rövid volt: 1926 előtt Chicagón kívül még szinte senki sem ismerte a nevét, öt év múlva pedig már börtönbe is került. Az alvilág más vezéregyéniségei, mint Meyer Lansky, Frank Costello, „Dutch” Schultz vagy „Lucky” Luciano jóval tovább irányították bűnszövetkezeteiket – csak hogy ők kerültek a feltűnést, a nyilvánosságot, s nem nyilatkoztak lépten-nyomon a sajtó képviselőinek. Al Capone ugyanannak köszönhetette hírnevét, mint viszonylag gyors bukását: imádta, ha foglalkoznak vele. Feltűnően öltözködött, bőkezűen szórta a pénzt, és szívesen adott interjúkat az újságíróknak.

Ennek következtében sokak szemében Amerika egyik hírességévé vált: az európai turisták ugyanúgy szerették volna megtekinteni szállodáját és híres golyóálló autóját, mint Chicago felhőkarcolóit és műemlékeit. Az egyik chicagói stadionban a cserkészfiúk megéljeneztek, amikor megérkezett, mivel ő fizette ki belépőjegyeiket. Olyan középiskolák is akadtak, ahol a tanárok arra intették diákjaikat, hogy ugyanolyan határozottsággal és lendületesen valósítsák meg céljaikat az életben, mint Al Capone – ha nem is éppen ugyanazon a területen. Egy hollywoodi producer egymillió dollárt ígért neki, ha pár másodpercre feltűnik egy gengszterfilmben, Los Angeles kerületi ügyésze azonban közölte, hogy minden eszközzel megakadályozza az „új sztár” népszerűsítését. A moszkvai *Krokogyl* vicclap hasábjain úgy jelent meg, mint a kapitalista rendszer szimbóluma, a bécsi lapok Chicago „tényleges polgármesterének” nevezték, a román Cornel Capovici pedig kirakta az arcképét nagyváradi házára, és bejelentette, hogy Al Capone az ő elveszettnek hitt fia.

A szövetségi kormányzatot viszont egyre jobban bosszantotta, hogy egy közönséges bűnöző nagyobb világhírré tett szert számtalan amerikai vállalkozónál, tudósnál és művésznél. Egyre több főtisztviselő és politikus jelentette ki, hogy sürgősen le kell zárni e híresség pályafutását. Ha Al Capone kevésbé kihívóan élvezi gazdagságát, s nem nyilatkozik oly sokszor az újságíróknak, valószínűleg jóval tovább szabadlábban maradhatott volna.

Ki is volt valójában ez a híres gengszter?

Szülei 1893-ban vándoroltak ki egy Nápoly-környéki faluból New Yorkba. Alphonso Capone itt látta meg a napvilágot egy hétgyermekes, szegény borbély negyedik fiúgyermekéként 1899. január 17-én. Tizennégy éves korában otthagyta az iskolát, s a dél-brooklyni *Rippers* (felmetszők), majd a *Forty Thieves Junior* (negyven ifjú tolvaj) nevű bandák tagja lett. Kapcsolatba került a nagy múltú, s a *New York bandái* című Scorsese-film által felidézett, délmanhattani *Five Point* szervezettel is (a nevük öt utcára utal, amelyek egy téren futnak össze). Az idősebb „főnökök” közül előbb Frankie Yale, majd John Torrio „karolta fel” az ígéretes fiatalembert. Tizenhét éves korában egy kocsmái verekedés során szerezte azt a két vágást arca bal oldalára, amelyeknek későbbi gúnynevét köszönhetette, bár egyáltalán nem örült neki, amikor az újságokban *Scarface* azaz Sebhelyes Arcú néven emlegették. Azt viszont nem bánta, ha *Snorkynak* nevezték, mert e kifejezés akkoriban elegánsan öltözködő férfit jelentett.

Torrio példáját követve 1919-ben költözött Chicagóba, abban az évben, amelyben az államok kétharmada elfogadta az alkoholtilalmat bevezető tizennyolcadik